

Memo

Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
PFH: Eltjo Dijkhuis

Datum: 29 juni 2021
Onderwerp: Schrappen waarborglocatie kerncentrale Eemshaven
Zaaknummer: Z.HHL.043834

Inleiding

De provincie Groningen is voornemens om de minister te verzoeken om de waarborglocatie voor een kerncentrale in de Eemshaven actief te schrappen. Reden om dat nu te doen, is dat gebleken is dat ondanks aangenomen moties in de Tweede Kamer (zie bijlage A en B), het kabinet niet van plan lijkt om de Eemshaven te schrappen als potentiële vestigingslocatie voor een kerncentrale. De provincie heeft aan ons het verzoek gedaan of wij dit verzoek vanuit de provincie actief willen ondersteunen.

(Ruimtelijk) beleid

In 2009 is in de Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (de SEVIII) de Eemshaven aangewezen als één van de drie mogelijke vestigingslocaties voor een kerncentrale in Nederland. Deze locaties worden ook wel aangeduid als "waarborglocaties". Deze locaties zijn ruimtelijk vastgelegd in het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro). Vorig jaar is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Op dit moment wordt door het Rijk hard gewerkt aan het Programma Energie Hoofdstructuur (PEH). Het NOVI en het PEH moeten andere structuurvisies -zoals de SEVIII- vervangen.

Al tientallen jaren heeft de provincie Groningen in haar beleid (streekplan, omgevingsvisie) opgenomen geen kerncentrale te willen vestigen in deze provincie. Hetzelfde geldt voor de berging van radioactief afval. Vanuit de toenmalige gemeente Eemsmond is hier ook meerdere jaren tegen geageerd, echter ook zonder resultaat.

Verder zien we dat de aangewezen locatie in de Eemshaven (zoekgebied Oostlob) feitelijk ook helemaal niet beschikbaar is voor een mogelijke kerncentrale en dat de komst hiervan grote invloed heeft op de huidige industrie en de toekomstige gewenste industrie (o.a. in het voorgestelde uitbreidingsgebied).

Moties Tweede Kamer

Op 28 februari van dit jaar opperde VVD-lijsttrekker Rutte tijdens een verkiezingsdebat bij RTL dat er in Groningen een kerncentrale zou kunnen komen. Dit viel bij veel mensen in slechte aarde. Het leidde uiteindelijk tot twee moties in de Tweede Kamer. De eerste motie roept op de Eemshaven uit te sluiten als mogelijke vestigingslocatie voor een kerncentrale (motie Sienot en Mulder) en de andere om deze ook uit het huidige rijksbeleid te schrappen (motie Beckerman). Beide moties zijn door de Tweede Kamer aangenomen.

Aanleiding voor de brief aan de minister

Aanleiding om nu een brief aan de minister te sturen is omdat genoemde moties nog niet zijn uitgevoerd. Het laat zich aanzien dat dat ook op korte termijn niet gaat gebeuren. Dit komt onmiskenbaar naar voren in de brief (over de stand van zaken NOVI, zie bijlage C) die op 7 juni jl. door minister Ollongren aan de Tweede Kamer is gestuurd. Uit de volgende passage blijkt duidelijk dat het kabinet voorsnog niet van plan is de moties uit te voeren en de deur nog op een kier houdt voor de Eemshaven als vestigingsplaats voor een kerncentrale:

“Voor 2030 worden de effecten van twee alternatieven onderzocht; één gebaseerd op het klimaatakkoord en één op een mogelijke ophoging van de CO2-reductiedoelstelling van 49 naar 55%. Voor 2050 worden vijf alternatieven onderzocht. Al deze alternatieven variëren qua samenstelling van het energiesysteem en qua ruimtelijke neerslag (de verdeling over waar wat komt te staan). Eén alternatief voor 2050 gaat uit van meer kernenergie. Daarbij wordt eerst gekeken naar de ruimte op de locaties Borssele en Eerste Maasvlakte, die in het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (BARRO) als ruimtelijke reserveringen zijn vastgelegd. In het BARRO wordt hier ook de Eemshaven genoemd. In lijn met de motie van het lid Beckerman, die uitspreekt dat de Eemshaven als ruimtelijke locatie geschrapt moet worden, wordt deze locatie niet meegenomen in de analyse. De beslissing om het BARRO aan te passen is echter aan het volgende kabinet. Indien uit de analyse blijkt dat met de twee eerder genoemde locaties onvoldoende uitvoering gegeven kan worden aan de motie van het leden Regterschot en Terpstra zal afgewogen worden of het onderzoek moet worden uitgebreid met een extra locatie.”

Onderbouwing

Al tientallen jaren heeft de provincie Groningen in haar beleid opgenomen geen kerncentrale te willen vestigen in deze provincie. Eerdere verzoeken vanuit de provincie en de toenmalige gemeente Eemsmond om de locatie uit het Rijksbeleid te schrappen zijn op niets uitgelopen. Zolang de waarborglocatie Eemshaven in het Rijksbeleid opgenomen is, blijft de kans aanwezig dat we toch met deze ontwikkeling te maken zullen krijgen. Nu er twee aangenomen moties van de tweede kamer liggen, is dat voor ons een uitgelezen mogelijkheid het Rijk te bewegen de locatie Eemshaven definitief te schrappen. Het lijkt er echter op dat als we geen actie ondernemen het Rijk het daadwerkelijk schrappen van de locaties zal blijven uitstellen. Risico daarbij is dat van uitstel afstel gaat komen.

Met het sturen van een brief aan de minister willen we er voor zorgen het onderwerp op tafel blijft en het Rijk tot de gewenste actie over gaat. Om deze reden heeft de provincie besloten om een brief te sturen naar de minister. Wij ondersteunen deze brief.

Kernenergie in het algemeen

Met het ondersteunen van de verzoek van de provincie nemen we geen stelling in over de nut en noodzaak van kernenergie en de vraag hierover in het algemeen. Het gaat hier nadrukkelijk om het punt dat we een kerncentrale niet in de Eemshaven (en dus niet in de provincie) willen hebben. Dit heeft vooral te maken met de keuzes die we ruimtelijk feitelijk allang hebben gemaakt voor de Eemshaven en onze focus op duurzaam opgewekte groene energie. Hier past een kerncentrale zowel ruimtelijk als beleidsmatig niet bij.

Hoogachtend,
Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris